

Službeni glasnik broj 101/ 12

Na osnovu člana 24. stav (1) tačka h) Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za policijsku podršku i uz saglasnost policijskih tijela Bosne i Hercegovine, na 26. sjednici održanoj 12.11.2012. godine, donijelo je

PRAVILNIK

O STANDARDIZOVANOJ OPREMI I NAORUŽANJU

POLICIJSKIH TIJELA BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I

OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

Ovim pravilnikom definišu se i utvrđuju vrste standardizovane opreme i naoružanja koje se koriste u policijskim tijelima navedenim u članu 2. stav (1) Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: policijska tijela BiH).

Član 2.

(Definicija naoružanja i opreme)

(1) Naoružanjem u smislu ovog pravilnika smatra se osnovno naoružanje s pripadajućom municijom sa zrnom pune košuljice i posebno naoružanje s pripadajućom municijom za posebne namjene.

(2) Policijskom opremom u smislu ovog pravilnika smatra se osnovna i specijalna oprema koju koriste policijski službenici radi obavljanja policijskih poslova, pripadajuća i specijalna oprema za naoružanje, oprema potrebna za uspostavu informatičko-komunikacijske povezanosti policije, te zaštitu podataka informatičko-komunikacijskih sistema koje policija koristi.

(3) Aneks, kojim su detaljnije definisani pojedini dijelovi naoružanja i opreme, je sastavni dio ovog pravilnika.

POGLAVLJE II

NAORUŽANJE I PRIPADAJUĆA OPREMA NAORUŽANJA

Član 3.

(Osnovno naoružanje)

(1) Osnovno naoružanje policijskih službenika policijskih tijela BiH je:

a) kratko vatreno oružje-poluautomatski pištolj kalibra najmanje 9x19 mm, kapaciteta okvira za najmanje 12 metaka ili revolver kalibra najmanje .38 special, za uniformisane policijske službenike;

b) kratko vatreno oružje-poluautomatski pištolj kompaktnih dimenzija kalibra najmanje 9x19 mm ili revolver kalibra najmanje .38 special, za policijske službenike koji ne nose uniformu.

(2) Osnovno naoružanje policijski službenik zadužuje u skladu sa podzakonskim propisima koje donosi ministar sigurnosti Bosne i Hercegovine na osnovu člana 129. Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine.

Član 4.

(Posebno naoružanje)

(1) Posebno naoružanje policijskih službenika policijskih tijela BiH je:

a) Vatreno oružje - kratko i dugo (repetirajuće, poluautomatsko i automatsko), kalibra do 20 mm,

b) Hemijska sredstva

1) oružje za ispaljivanje dozvoljenih hemijskih sredstava,

2) CS-CN granate i dimne granate.

c) Specijalne vrste oružja

1) plinsko oružje,

2) oružje za signalizaciju,

3) oružje za ispaljivanje gumene municije,

4) oružje za privremeno onesposobljavanje električnim impulsima,

5) oružje za omamljivanje opasnih životinja,

6) oružje sa tetivom

d) Eksplozivne naprave - ručne granate sa zvučnim i svjetlosnim efektom

(2) Posebno naoružanje iz stava (1) ovog člana zadužuju, čuvaju i njime raspoložu organizacione jedinice policijskih tijela BiH.

(3) Izuzetno, naoružanje iz stava (1) tačka a) ovog člana, policijski službenici mogu zadužiti lično samo po odobrenju rukovodioca policijskog tijela BiH ili lica koje on za to ovlasti.

Član 5.

(Pripadajuća oprema naoružanja)

(1) Pripadajuću opremu naoružanja policijskih službenika policijskih tijela BiH čine:

a) rezervni dijelovi za naoružanje,

b) alati i oprema za održavanje naoružanja,

c) oprema za čuvanje i transport naoružanja,

d) oprema za ispitivanje i provjeru preciznosti naoružanja i

e) komplet za nošenje oružja.

(2) Pripadajuću opremu iz stava (1) tač. a), b), c) i d) ovog člana, zadužuju organizacione jedinice policijskih tijela BiH, a pripadajuću opremu iz stava (1) tačka e) ovog člana zadužuju policijski službenici lično.

(3) Specijalnu opremu za naoružanje policijskih službenika policijskih tijela BiH čine:

a) mehanički, optički, holografički, IC i noćni nišani,

b) rasvjetna tijela za naoružanje,

c) prigušivači pucnja i

d) komplet za prilagođavanje oružja za ispaljivanje simuniton municije.

(4) Specijalnu opremu iz stava (3) ovog člana, zadužuju organizacione jedinice policijskih tijela BiH.

(5) Izuzetno, specijalnu opremu iz stava (3) ovog člana, policijski službenici mogu zadužiti lično, samo po odobrenju rukovodioca policijskog tijela BiH ili lica koje on za to ovlasti.

POGLAVLJE III

POLICIJSKA OPREMA

Član 6.

(Osnovna policijska oprema)

(1) Osnovnu policijsku opremu čini:

a) Osnovna policijska oprema na ličnom zaduženju:

1) policijska uniforma,

2) palica,

3) sredstva za vezivanje,

4) raspršivači sa dozvoljenim neškodljivim tvarima,

5) stop palica,

6) zviždaljka,

7) baterijske lampe i

8) univerzalni džepni alat.

a) Osnovna policijska oprema na zaduženju u organizacionim jedinicama policijskih tijela BiH:

1) interventna palica (tonfa),

2) teleskopska palica (sklopiva),

3) zaštitna kaciga,

- 4) štitnici za pojedine dijelove tijela,
- 5) zaštitne naočale i maske,
- 6) zaštitne rukavice,
- 7) štitovi i integrisana zaštitna sredstva,
- 8) balistički prsluci i sredstva za balističku zaštitu,
- 9) sredstva za prisilno zaustavljanje motornih vozila,
- 10) ograde za prisilno zaustavljanje ili usmjeravanje osoba,
- 11) baterijske svjetiljke, veće snage, odnosno prenosivi reflektori,
- 12) uređaji i sredstva za utvrđivanje prisutnosti alkohola, droga i drugih psihotropnih supstanci,
- 13) torbica s priborom i opremom za obavljanje uviđaja, pribor za crtanje i pripadajuća foto-video oprema,
- 14) inspekcijska ogledala,
- 15) sistemi za nadzor i fotodokumentovanje javnih skupova,
- 16) uređaji za audio/video digitalno snimanje, obradu i pohranu podataka,
- 17) ručni detektori metala i detektori metala za nadzor prolaza lica,
- 18) detektori metala za pregled terena,
- 19) lični dozimetri za mjerenje ionizirajućih zračenja,
- 20) lični alat ili komplet za protivdiverzioni pregled,
- 21) kompleti za uklanjanje neeksplozivnih ubojnih ili minsko-eksplozivnih sredstava,
- 22) dvogledi s uvećanjem i dvogledi za noćno osmatranje,
- 23) endoskopski uređaji rigidni, polufleksibilni ili fleksibilni,
- 24) uređaji ili sistemi za identifikaciju i otkrivanje krivotvorenih dokumenata,
- 25) uređaji za detekciju prisustva CO₂,
- 26) uređaji za detekciju prisustva lica u zatvorenim prostorima na bazi otkucaja srca,
- 27) elektronički, laserski uređaji za mjerenje udaljenosti,
- 28) GPS ručni elektronički uređaj i busole za orijentaciju i navigaciju,
- 29) vozila s policijskim obilježjima te uređaji koji se u njih ugrađuju i rezervni dijelovi takvih vozila i uređaja,
- 30) svjetlosna i zvučna signalizacija i rotirajuće svjetiljke, kolski i ručni megafoni,
- 31) teretna, putnička, taktička i radna vozila bez policijskih obilježja prilagođena operativnim

potrebama policije, kao i rezervni dijelovi takvih vozila,

32) vozila bez policijskih obilježja u kojima su ugrađeni svjetlosni i zvučni uređaji i telekomunikacioni sistemi, te uređaji namijenjeni za tajno praćenje, nadzor i tehničko snimanje, kao i rezervni dijelovi takvih vozila i uređaja i

33) plovila (brodovi, brodice i čamci) te uređaji i sistemi koji se u njih ugrađuju, kao i rezervni dijelovi takvih plovila.

(2) Izgled i vrste policijskih uniformi iz stava (1) tačka a) alineja 1) ovog člana uređuju su posebnim pravilnikom koji donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u skladu sa odredbama člana 5. stav (3) i člana 128. stav (1) tačka 1) Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine.

(3) Izuzetno, osnovnu opremu navedenu u stavu (1) tačka b) al. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 11) i 20) ovog člana policijski službenici mogu zadužiti lično samo po odobrenju rukovodioca policijskog tijela BiH ili lica koja on za to ovlasti.

Član 7.

(Specijalna policijska oprema)

(1) Specijalnu policijsku opremu čine:

- a) uređaji i sistemi tehničke zaštite objekata i štićenih prostora,
- b) protočni i prenosni rendgenski uređaji,
- c) detektori eksploziva,
- d) robot za pristup i manipulaciju s eksplozivnom napravom,
- e) IC uređaji za motrenje ili nišanje u smanjenim uslovima vidljivosti,
- f) elektronički uređaji ili sistemi za detekciju toplinskog zračenja, ručni termovizijski uređaji, mobilni i stacionarni termovizijski sistemi,
- g) uređaji i sredstva za radiološku, hemijsku i biološku identifikaciju, zaštitu i dekontaminaciju,
- h) uređaji i sredstva za provođenje tajnih praćenja te nadzora i tehničkih snimanja,
- i) letjelice, te uređaji i sistemi koji se u njih ugrađuju, kao i rezervni dijelovi takvih letjelica,
- j) uređaji za detekciju, otkrivanje i ometanje prislušnih uređaja,
- k) elektronički uređaji za ometanje radio-signala,
- l) uređaji, sredstva i alati za rad s minskoeksplozivnim i neeksplozivnim ubojnim sredstvima,
- m) posebno konstruisani uređaji s alatima za uklanjanje i uništavanje minsko-eksplozivnih sredstava te protivdiverziono djelovanje,
- n) eksplozivna sredstva i punjenja,

- o) dozvoljena hemijska sredstva,
- p) električni paralizator,
- r) ronilačka oprema,
- s) padobranska oprema,
- t) alpinistička oprema,
- u) sportska oprema,
- v) skijaška oprema,
- z) posebne torbe za nošenje i korištenje opreme i naoružanja,
- aa) oprema vazduhoplovnih jedinica policijskih tijela BiH,
- bb) sredstva i uređaji za nasilno otvaranje i razvaljivanje vrata,
- cc) lični i kolektivni komplet prve pomoći,
- dd) oprema i sredstva za obuku policijskih službenika,
- ee) oprema za pregovore u talačkim situacijama,
- ff) uređaji i oprema za rješavanje talačkih situacija i
- gg) oprema za službene životinje.

(2) Specijalnu policijsku opremu zadužuju organizacione jedinice policijskih tijela BiH.

Član 8.

(Oprema za informatičko-komunikacionu povezanost)

(1) Opremu potrebnu za uspostavu informatičkokomunikacione povezanosti policijskih tijela BiH čine:

- a) radio-uređaji i njihovi dodaci,
- b) računarski sistemi s opremom, mrežna oprema i pripadajući komunikacioni uređaji te sigurnosni sistemi s hardware-skim i software-skim komponentama koji čine jedinstveni i standardizovani informacioni sistem policijskih tijela BiH.

(2) Opremu za zaštitu podataka na informatičkokomunikacionim sistemima koje policijska tijela BiH koriste čine:

- a) sistemi, sredstva i komponente za kriptološku sigurnost i zaštitu podataka,
- b) uređaji za ispitivanje i analizu sistema, sredstava i komponenti za kriptološku sigurnost i zaštitu podataka,
- c) sistemi i sredstva za osiguranje i zaštitu od odavajućih elektromagnetskih zračenja,
- d) sistemi i sredstva za otkrivanje odavajućih uređaja u akustičkom i elektromagnetskom spektru.

(3) Opremu iz st. (1) i (2) ovoga člana zadužuju organizacione jedinice policijskih tijela BiH.

(4) Izuzetno, opremu navedenu u st. (1) i (2) ovog člana policijski službenici mogu zadužiti lično, samo po odobrenju rukovodioca policijskog tijela BiH ili lica koja on za to ovlasti.

POGLAVLJE IV

ZADUŽIVANJE, RAZDUŽIVANJE POLICIJSKE OPREME I TAJNOST DOKUMENATA

Član 9.

(Zaduživanje i razduživanje policijske opreme)

(1) Posebno naoružanje, osnovna policijska oprema na zaduženju u organizacionim jedinicama policijskih tijela BiH i specijalna policijska oprema izdaje se policijskim službenicima po nalogu rukovodioca policijskog tijela BiH ili lica koja on za to ovlasti.

(2) Policijska tijela BiH vode evidencije o zaduženom ličnom naoružanju i osnovnoj policijskoj opremi na ličnom zaduženju, te evidencije zaduženja organizacionih jedinica s osnovnom policijskom opremom, specijalnom policijskom opremom, posebnim naoružanjem i opremom iz člana 7. ovog pravilnika i opremom za informatičkokomunikacionu povezanost, iz člana 8. ovog pravilnika, prema propisima o materijalno-finansijskom poslovanju.

(3) Posebno naoružanje, osnovnu policijsku opremu na zaduženju u organizacionim jedinicama policijskih tijela BiH i specijalnu policijsku opremu razdužuju policijski službenici prema važećim propisima.

Član 10.

(Tajnost dokumenata)

(1) Dokumenti koji sadrže podatke o naoružanju i policijskoj opremi iz čl. 3., 4., 5., 6., 7. i 8. ovog pravilnika označavaju se oznakom tajnosti u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti tajnih podataka i podzakonskim propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(2) Sva lica koja na bilo koji način dođu do podataka o naoružanju i opremi iz stava (1) ovog člana dužna su da čuvaju tajnost podataka u skladu sa važećim propisima.

POGLAVLJE V

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11.

(Usklađivanje nestandardnog naoružanja i municije)

Naoružanje i municija koje se nalazi u upotrebi u policijskim tijelima BiH, a nije u skladu s odredbama čl. 3. i 4., ovog pravilnika i Aneksima, zamijenit će se propisanim naoružanjem i municijom u roku kojeg odrede direktori policijskih tijela BiH.

Član 12.

(Standardi kvaliteta)

Visoki standardi kvaliteta naoružanja i opreme će se osigurati primjenom ovog pravilnika.

Član 13.

(Aneksi)

(1) Naoružanje i oprema čije se karakteristike budu trebale detaljnije definisati u cilju dalje standardizacije, bit će regulisane aneksima, koji čine sastavni dio ovog pravilnika.

(2) Dalji aneksi će se prema potrebi utvrđivati i donositi po istoj proceduri po kojoj je donesen i ovaj pravilnik.

Član 14.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 196/

12. novembra 2012. godine

Sarajevo

Predsjedavajući

Vijeća ministara BiH

Vjekoslav Bevanda, s. r.

ANEKS

PRAVILNIKA O STANDARDIZOVANOJ OPREMI I

NAORUŽANJU POLICIJSKIH TIJELA BOSNE I

HERCEGOVINE

POGLAVLJE I

OSNOVNO NAORUŽANJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA - KRATKO ORUŽJE

1. Oružje pune veličine

a) Poluautomatski pištolj, kalibra najmanje 9x19 mm, kapaciteta okvira od minimalno 12 metaka.

Pišt看lj mora imati fiksni mehanički nišan. Ukupna dužina pištolja mora biti od 160-200 mm, visina od 120-150 mm, širina od 15-35 mm, a težina do 900 g bez municije. Dužina cijevi mora biti od 100-130 mm.

b) Revolver, kalibra najmanje .38 special, kapaciteta doboša minimalno 5 metaka i biti dvostruke akcije.

Ukupna dužina revolvera mora biti od 180-260 mm, visina od 120 -160 mm, širina od 30-50 mm, a težina do 1300 g bez municije. Dužina cijevi mora biti od 90 – 130 mm. (K i L ram)

2. Kompaktna oružja

a) Poluautomatski pištolj, kalibra najmanje 9x19 mm, kapaciteta okvira od minimalno 8 metaka.

Pišt看lj mora imati fiksni mehanički nišan. Ukupna dužina pištolja mora biti od 150-180 mm, visina od 100-130 mm, širina od 15-35 mm, a težina do 700 g bez municije.

Dužina cijevi mora biti od 85-110 mm.

b) Revolver, kalibra najmanje .38 special, kapaciteta doboša minimalno 5 metaka i mora biti dvostruke akcije.

Ukupna dužina revolvera mora biti od 160-180 mm, a težina do 850 g bez municije. Dužina cijevi mora biti od 50 – 90 mm (J-ram).

POGLAVLJE II

OSNOVNA OPREMA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA NA LIČNOM ZADUŽENJU

1. Palica

a) Palica – kratka

Palice moraju biti proizvedene od dugotrajnog polipropilena, moraju biti lagane i otporne na lom, dužine 500 - 600 mm, prečnika drške 25- 35 mm, i masom od najmanje 300 g.

b) Palica – duga

Palice moraju biti proizvedene od dugotrajnog polipropilena, moraju biti lagane i otporne na lom, dužine 600 -750 mm, prečnika drške 25- 35 mm i masom od najmanje 400 g.

2. Sredstva za vezivanje

a) Metalne lisice – lanac

Metalne lisice sa stilom vezivanja lancem su izrađene od čelika, sa površinskom zaštitom protiv korozije. Imaju rotirajući polukružni zupčasti dio za vezivanje i bravu za otključavanje i zaključavanje. Dizajnirane su sa minimalno 20 pozicija zaključavanja i mogućnošću otvaranja

za cca 25% većeg od standardnog orukavlja i cca 30% manje od standardnog orukavlja. Unutrašnji obim lisica mora biti najmanje 200 mm kada je zupčasti dio zatvoren na prvom zupcu, a mora biti maksimalno 165 mm kad je zupčasti dio zatvoren do zadnjeg zupca. Lisice moraju imati mogućnost obostranog zaključavanja i da posjeduju 2 ključa, te da imaju obavezne kočnice.

b) Metalne lisice – šarke

Metalne lisice sa stilom vezivanja šarkama su izrađene od čelika, sa površinskom zaštitom protiv korozije. Imaju rotirajući polukružni zupčasti dio za vezivanje i bravu za otključavanje i zaključavanje. Dizajnirane su sa minimalno 20 pozicija zaključavanja i mogućnošću otvaranja za cca 25% većeg od standardnog orukavlja i cca 30% manje od standardnog orukavlja. Unutrašnji obim lisica mora biti najmanje 200 mm kada je zupčasti dio zatvoren na prvom zupcu, a mora biti maksimalno 165 mm kad je zupčasti dio zatvoren do zadnjeg zupca. Lisice moraju imati mogućnost obostranog zaključavanja i da posjeduju 2 ključa, te da imaju obavezne kočnice.

c) Plastične lisice – višekratne

Plastične lisice višekratne izrađene su od PVC-a dužine minimalno 500 mm, širine 8-15 mm, zatezne čvrstoće od minimalno 150 kg, sa mogućnošću zaključavanja i minimalno 5 upotreba.

d) Plastične vezice – jednokratne

Plastične vezice - jednokratne su izrađene od plastične trake dužine minimalno 550 mm, širine 8-15 mm, zatezne čvrstoće od minimalno 150 kg.

3. Raspršivači s dozvoljenim neškodljivim tvarima

a) Pepper sprej za višekratnu upotrebu

Višekratni Pepper sprej (OC sprej) koji sadrži aktivne tvari koje nadražuju disajni sistem, izazivaju iritaciju i suženje očiju. Sprej mora biti jednako efikasan i kad se primjenjuje na osobe koje nose naočale i leće. Sprej se treba nalaziti u lakoizmjenjivim patronama od 30-60 ml koje se stavljaju u kompatibilni nosač izrađen od ABS plastike visoke čvrstoće namijenjen ljevorukim i desnorukim korisnicima. Maksimalni domet mlaza spreja mora biti najmanje 2 metra.

b) Pepper sprej za jednokratnu upotrebu

Jednokratni Pepper sprej (OC sprej) koji sadrži aktivne tvari koje nadražuju disajni sistem, izazivaju iritaciju i suženje očiju. Sprej mora biti jednako efikasan i kad se primjenjuje na osobe koje nose naočale i leće. Sprej mora biti pakovan u jednokratnim spremnicima kapaciteta od 30-60 ml. Maksimalni domet mlaza spreja mora biti najmanje 2 metra.

c) Pepper sprej extra veliki

Pepper sprej (OC sprej) koji sadrži aktivne tvari koje nadražuju disajni sistem, izazivaju iritaciju i suženje očiju. Sprej mora biti jednako efikasan i kad se primjenjuje na osobe koje nose naočale

i leće. Sprej se treba nalaziti u jednokratnim spremnicima većih dimenzija kapaciteta minimalno 300 ml. Maksimalni domet mlaza spreja mora biti najmanje 4 metra.

4. Stop palica

a) Stop palica za dnevnu upotrebu

Stop palica za dnevnu upotrebu, mora biti napravljena od tvrde plastike (ABS) i imati reflektirajuće naljepnice sa natpisom "STOP POLICIJA". Ukupna dužina palice mora biti od 280 - 310 mm, a promjer natpisa od 100 do 140 mm. Natpis na palici mora biti na latinici i ćirilici.

b) Svjetleća Stop palica

Svjetleća stop palica služi za regulaciju prometa po noći, u uslovima smanjene vidljivosti i u vrlo teškim meteorološkim uslovima. Ukupna dužina palice mora biti od 420 – 470 mm. Palica svijetli crvenim - zelenim svjetlom, izrađena je od tvrde plastike (ABS) sa dva prekidača, ima integrisane LED diode - minimalno 5 komada, a napajanje palice je punjivim baterijama. Mora imati reflektirajuću traku i natpis crne boje, a tekst, koji mora biti ispisan na latinici i na ćirilici će se utvrditi prema potrebama policijskog tijela. Trajanje LED dioda koje se koriste u ovoj palici mora biti minimalno 50 000 sati.

5. Zviždaljka

Policijska zviždaljka mora biti napravljena od metala sa površinskom zaštitom protiv korozije ili od modernih polimernih materijala crne boje i mora biti otporna na sve vremenske prilike. Ukupna dužina zviždaljke mora biti od 45 do 65 mm, mora imati mogućnost emitovanja zvuka maksimalne jačine od najmanje 100 dB.

6. Baterijska lampa

a) Velika baterijska lampa

Velika baterijska lampa mora biti LED tehnologije, maksimalne jačine najmanje 100 lumena (lm), maksimalnog dometa od najmanje 200 m, imati aluminijsko kućište, zaštitu od vlage, otpornost na udarce leće i rezervne sijalice. Dužina baterijske lampe mora biti od 300 do 500 mm, a širina 35 - 45 mm. Baterijska lampa mora imati prateću opremu, punjač i punjive baterije.

b) Mala baterijska lampa

Mala baterijska lampa mora biti LED tehnologije, maksimalne jačine najmanje 60 lumena (lm), maksimalnog dometa od najmanje 60 m, imati aluminijsko, polimerno ili polikarbonatno kućište, zaštitu od vlage, otpornost na udarce leće i rezervne sijalice. Dužina baterijske lampe mora biti od 80 do 130 mm, a širina 15 - 28 mm. Baterijska lampa mora imati prateću opremu, punjač i punjive baterije.

7. Univerzalni džepni alat

Univerzalni džepni alat mora biti napravljen od čelika za površinskom zaštitom protiv korozije. Potpuno zatvoren mora biti dužine od 100-140 mm, širine od 30-45 mm, mase maksimalno 450 g. Mora imati najmanje sljedeće funkcije: kliješta, odvijač, rezač žice, otvarač boca, oštrica, pila, savijač žice i otvarač konzervi.